

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ
ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

УСНИЙ ПЕРЕКЛАД У СФЕРІ МЕДИЦИНИ

підготовки магістра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «Усний переклад у сфері медицини» підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти

Розробник: Гончар К. Л., завідувач кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: доц. Ірина ЧАРИКОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей протокол № 6 від 13.01.2026 р.

Завідувач кафедри:

 доц. Катерина Гончар

I. Опис вибіркового освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика вибіркового освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В11 Філологія Усний переклад Магістр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120 / 4		Рік навчання: 2
ІНДЗ: немає		Семестр: 3
		Лекції: -
		Практичні: 24 год
		Самостійна робота: 88 год
	Консультації: 8 год	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	німецька, англійська, українська	

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Гончар Катерина Леонідівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	завідувач кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей
Контактна інформація	тел. +38050 2280699
	katyagonchar@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом

III. Опис вибіркового освітнього компонента

1. Анотація курсу. Вибірковий освітній компонент (ВОК) «Усний переклад у сфері медицини» спрямований на формування професійних компетентностей усного перекладача в медичному середовищі — під час консультацій, діагностичних процедур, лікування, медичних конференцій та міжнародної співпраці у сфері охорони здоров'я.

Програма курсу охоплює теоретичні засади медичного перекладу, особливості медичної термінології (анатомічної, клінічної, фармакологічної), принципи медичної етики та конфіденційності, а також специфіку комунікації між лікарем і пацієнтом у міжкультурному контексті. Особлива увага приділяється перекладу в ситуаціях підвищеної відповідальності: під час невідкладних станів, інформованої згоди, повідомлення складних діагнозів.

Вибірковий освітній компонент (ВОК) спрямований на:

- опанування техніки послідовного та діалогового перекладу в медичній сфері;
- засвоєння стратегії роботи з вузькоспеціалізованою термінологією;
- розвиток навичок швидкого аналізу медичної інформації;
- тренування пам'яті, нотаткозапису і стресостійкості;
- відпрацювання практичних кейсів (прийом у лікаря, госпіталізація, телемедичні консультації, медичні конференції).

Курс передбачає моделювання реальних професійних ситуацій, рольові ігри, аналіз автентичних матеріалів, а також практику перекладу за участю фахівців медичної галузі.

Очікувані результати: здобувачі освіти будуть здатні забезпечувати точний, етичний та ефективний усний переклад у сфері медицини з урахуванням професійних стандартів і міжкультурних особливостей комунікації.

2. Мета і завдання ВОК. Мета ВОК «Усний переклад у сфері медицини» полягає у формуванні у здобувачів освіти професійної компетентності усного перекладача в медичній сфері, здатного забезпечувати точний, етичний і ефективний переклад у ситуаціях медичної комунікації (лікар–пацієнт, лікар–лікар, участь у медичних заходах), з урахуванням термінологічних, міжкультурних і психологічних особливостей професійного середовища.

Основні завдання курсу:

- Опанування медичної термінології. Формування системних знань з анатомічної, клінічної та фармакологічної термінології двома мовами.
- Формування навичок усного перекладу. Розвиток умінь здійснювати послідовний і діалоговий переклад у типових та складних ситуаціях медичної комунікації.
- Розвиток технік перекладацької роботи. Засвоєння прийомів нотаткозапису, тренування пам'яті, швидкого аналізу та структуризації інформації.
- Забезпечення точності та етичності перекладу. Опанування принципів професійної етики, конфіденційності та відповідальності перекладача в медичному середовищі.
- Підготовка до стресових і критичних ситуацій. Відпрацювання перекладу в умовах невідкладної допомоги, інформованої згоди, повідомлення складних діагнозів.
- Формування міжкультурної компетентності. Розвиток здатності враховувати культурні особливості пацієнтів і медичних працівників у процесі комунікації.
- Моделювання реальних професійних ситуацій. Виконання практичних кейсів і рольових ігор для підготовки до роботи в медичних закладах та на міжнародних медичних заходах.

3. Soft skills.

ВОК «Усний переклад у сфері медицини» може сприяти розвитку низки **soft skills**, необхідних для професійної діяльності перекладача. До них належать: *комунікативні навички* (вміння чітко і зрозуміло висловлюватись, активно слухати; вміння уточнювати та перефразувати інформацію; адаптація стилю мовлення до ситуації та співрозмовника), *емоційний інтелект* (емпатія до пацієнтів; контроль власних емоцій; здатність працювати з тривожними або агресивними співрозмовниками; підтримання нейтральності), *стресостійкість* (збереження концентрації в умовах невідкладних станів; швидке прийняття рішень; робота в ситуаціях психологічного тиску), *етична відповідальність* (дотримання конфіденційності; професійна дистанція; усвідомлення відповідальності за точність переданої інформації), *критичне мислення* (швидкий аналіз медичної інформації; виявлення неточностей або двозначностей; вміння ставити доречні уточнювальні запитання), *міжкультурна компетентність* (повага до культурних відмінностей; розуміння специфіки комунікативної поведінки представників різних культур; уникнення культурних бар'єрів у медичному спілкуванні), *робота в команді* (ефективна взаємодія з лікарями та медичним персоналом; дотримання професійних ролей; конструктивний зворотний зв'язок).

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам.роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Основи медичного перекладу						
Тема 1. Теоретичні основи медичного перекладу. Особливості медичного дискурсу.	5	-	2	2	1	ДС/ТР/РЗ/К 5 балів
Тема 2. Медична термінологія та її класифікація	11	-	2	8	1	ДС/ТР/РЗ/К 5 балів
Тема 3. Латинські та грецькі терміноелементи.	11	-	2	8	1	ДС/ТР/РЗ/К 5 балів
Тема 4. Переклад у клінічній практиці. Діалог лікар–пацієнт.	11	-	2	8	1	ДС/ТР/РЗ/К 5 балів
Тема 5. Переклад під час збору анамнезу. Інформована згода.	11	-	2	8	1	ДС/ТР/РЗ/К 5 балів
Тема 6. Кейс-аналіз: невідкладний стан (приймальне відділення)	17		2	14	1	ДС/ТР/РЗ/К 5 балів
Разом за модулем 1.	66	-	12	48	6	30 б.

Змістовий модуль 2. Переклад у сфері громадського здоров'я. Конференційний медичний переклад						
Тема 7. Вакцинація та профілактика. Епідеміологічні повідомлення. Робота під час надзвичайних ситуацій. Комунікація в межах міжнародних програм.	27	-	6	20	1	Д/ДС/ РМГ 30 балів
Тема 8. Послідовний переклад доповідей. Нотування медичних виступів. Робота з презентаціями та статистичними даними. Симуляція міжнародної конференції	27	-	6	20	1	Д/ДС/ РМГ 40 балів
Разом за модулем 2.	54	-	12	40	2	70 б.
Всього годин / балів	120	-	24	88	8	100 б.
Підсумковий контроль						
Види підсумкових робіт (за потреби залік)						30 б.
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та залік						100 б.

*Форми навчання та контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Д – доповнення, Т – тести, ТР – тренінг, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, (П)МКР / КР – (підсумкова) модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає засвоєння ними навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових аудиторних занять, без участі викладача. Самостійну роботу можна виконувати у бібліотеці або в домашніх умовах. Діагностику якості самостійної роботи здобувачів освіти та аналіз її результатів викладач здійснює під час практичних занять, а також в

позааудиторний час за графіком консультаційних занять, складеним кафедрою німецької філології з урахуванням потреб і можливостей здобувачів освіти.

Самостійна робота здобувачів освіти забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними при вивченні навчальної дисципліни: навчальними та методичними посібниками, силабусом.

Самостійна робота здобувача освіти включає:

- скласти глосарій (не менше 150 термінів) за такими тематичними блоками:

- кардіологія
- інфекційні захворювання
- онкологія
- фармакологія
- невідкладні стани

- проаналізувати структуру термінів грецького та латинського походження (префікс, корінь, суфікс).

- підготувати переклад і тлумачення 20 аббревіатур (MRI, ICU, BP, ECG тощо).

- перекласти 3–4 відеофрагменти медичних консультацій (3–5 хв кожен).

- виконати переклад виступу представника міжнародної організації (матеріали можна брати з ресурсів World Health Organization).

- розробити власну систему скорочень для: назв захворювань; фармакологічних груп; процедур; числових даних.

- виконати переклад 5-хвилинного медичного виступу з використанням нотування.

- подати фото/скан нотаток із поясненням використаних символів.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здобувачів освіти регулюється Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки [<https://surl.li/rjypii>].

Політика викладача щодо здобувачів освіти. При вивченні ВОК «Усний переклад у сфері медицини» здобувач освіти виконує завдання згідно з силабусом.

Здобувачі освіти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку здобувач інформує викладача про свої здобутки.

Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених здобувачем освіти отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й;
- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць;
- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б.

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно з **ПОЛОЖЕННЯМ** про Порядок визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки [<https://surl.li/hawgxk>] здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Для цього потрібно звернутися із заявою на ім'я декана факультету з проханням про визнання результатів навчання, набутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Політика щодо академічної доброчесності регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі [<https://surl.li/mgwbiq>] і передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- дотримання навчальної етики, толерантного ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися розкладу навчального процесу, зокрема заборонено списування під час тесту (у т. ч. із використанням мобільних телефонів);
- складання всіх завдань самостійно, без допомоги сторонніх осіб; надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не публікувати відповідей до тесту та письмових завдань.

Політика щодо дедлайнів та перекладання. У разі відсутності з об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне

стажування) на практичному занятті здобувач освіти самостійно проходить пропущену тему/теми й може звернутися за консультацією до викладача. Матеріал пропущеного семінарського заняття здобувач освіти за погодженням з викладачем може відпрацювати в онлайн/офлайнформаті (відповідно до затвердженого графіку консультацій кафедри німецької філології), але не пізніше прикінцевого заняття.

За практичні заняття здобувач освіти може отримати максимальний бал 40. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Здобувачі освіти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання завдань та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки, пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Оцінювання знань здобувачів освіти регулюється [Положенням про поточне оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом. Здобувач освіти у встановлені терміни подає заяву на ім'я декана та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету, у присутності здобувача освіти.

Політика викладача щодо здобувачів освіти: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, яке впливає на нарахування балів за поточне оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, академічна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням у деканаті.

Політика щодо академічної мобільності. Невід'ємною частиною вивчення іноземної мови та становлення кваліфікованого випускника вважаємо академічну мобільність, яка регулюється відповідним [Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки](#).

V. Поточний контроль

Поточний контроль, який має за мету перевірку рівня підготовленості ЗО до виконання перекладацьких завдань, здійснюється НПП протягом семестру. Максимальна кількість балів, яку ЗО може набрати за змістовий модуль, становить 55. За роботу на одному практичному занятті/ семінарі ЗО отримує бали за виконання практичних завдань (5 балів).

Критерії оцінювання відповіді ЗО на практичних заняттях:

✓ 5 балів – відмінне виконання практичних завдань з послідовного перекладу, активна робота на практичному занятті.

✓ 4 бали – виконання практичних завдань з послідовного перекладу з незначною (1 - 5) кількістю помилок, загалом правильний переклад, що відображає зміст вихідного тексту.

✓ 3 бали – виконання практичних завдань з послідовного перекладу з помилками (не більше 10 помилок), загалом правильний переклад, що відображає зміст вихідного тексту.

✓ 2 бали – виконання практичних завдань з послідовного перекладу задовольняє мінімальним критеріям відповідності, переклад містить від 10 до 15 помилок.

✓ 1 бал – виконання практичних завдань з послідовного перекладу задовольняє мінімальним критеріям відповідності, переклад містить значну (більше 15) кількість помилок.

✓ 0 балів – здобувач освіти був відсутній на практичному занятті.

VI. Підсумковий контроль

Із вибірових освітніх компонентів форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Оцінювання ОК «Усний переклад у сфері медицини» здійснюється за 100-бальною шкалою. При вивченні ВОК «Послідовний усний переклад у сфері права» передбачаються такі види контролю: поточний та підсумковий. Поточний контроль здійснюється у вигляді усної відповіді під час виконаних практичних робіт. Поточний контроль також застосовується для оцінювання виконання самостійної роботи у вигляді усної або письмової відповіді на запитання з теми даної на самостійне опрацювання. Також поточний контроль здійснюється у вигляді модульного тесту. За поточну роботу протягом семестру здобувач може набрати максимум 100 балів.

Підсумковий контроль проходить у вигляді заліку після закінчення вивчення ВОК. Максимальна кількість балів яку може отримати здобувач за підсумковий контроль складає 100 балів. Протягом семестру здобувач може набрати максимум 100 балів. Якщо сума балів, яку отримав здобувач освіти, є меншою ніж 60 балів, то він складає підсумковий семестровий контроль повторно в терміни, визначені розкладом заліково-екзаменаційної сесії.

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється здобувачу освіти за залік становить 100 балів, що є накопиченням балів максимально за роботу на практичних заняттях (55 балів) та балів за виконання завдань самостійної роботи (25 балів) та модульний тест (20 балів). На модульному тесті 30 пропонується послідовний переклад 2 текстів юридичної тематики англійською та українською мовою. Переклад кожного тексту оцінюється в максимум 10 балів.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література

Основна література

1. Карабан, В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову = Theory and practice of translation from Ukrainian into English (Навч. посібник-довідник). Нова Книга. 2019. 576 с.
2. Ребрій, О. В. Основи перекладацького скоропису (5-те вид., стер.). Нова Книга. 2020. 152 с.
3. Українсько-латинсько-англійський медичний енциклопедичний словник. У 4-х томах. Торсінг, НК-Богдан. Криниця. Центр Європи. 2002-2020.
4. Поворознюк Р.В. Переклад медичних текстів: теорія та практика. Київ : Видавець Заславський О.Ю., 2017. 223 с.
5. Черноватий Л.М., В.І.Карабан, Т.Б.Хомуленко, О.О.Волкова. Переклад англомовної психологічної літератури: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга. 2012. 512 с.

Додаткова література

1. Словник. (n.d.). Офіційна транслітерація [Електронний ресурс]. Портал української мови та культури. Retrieved from <https://slovnyk.ua/translit.php>
2. Мова – ДНК нації. (n.d.). Перевірка тексту [Електронний ресурс]. Retrieved from <https://ukr-mova.in.ua/perevirka-tekstu>
3. Словники української мови онлайн. (n.d.). Словники української мови онлайн [Електронний ресурс]. Retrieved from <https://uk.worldwidedictionary.org>
4. Collins Dictionary. (n.d.). Collins Dictionary [Електронний ресурс]. Retrieved from <https://www.collinsdictionary.com>
5. Калашник В.С. Проблеми перекладу медичної термінології. Людина та образ у світі мови : вибрані статті / ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Харків, 2011. С. 328–333.
6. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ, 2002. 320 с.
7. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2003. 280 с.